

HOMEPAKOLAISET_{RY}

TOIMINTAKERTOMUS 2023

YHDISTYS

Toiminnan tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää sisäilmasta sairastuneiden perusoikeuksien toteutumista Suomessa ja herättää keskustelua sairastuneiden vaikeasta tilanteesta. Yhdistys pyrkii vaikuttamaan lainsäädäntöön ja viranomaistoimintaan, tuomaan asiaa esille eri tiedotuskanavien kautta ja täten saamaan muutoksia nykytilanteeseen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys luo kontakteja tiedotusvälineisiin, päättäjiin, virkamiehiin, alan muihin yhdistyksiin ja vaikuttajiin, seuraa alan tieteellistä tutkimusta ja pyrkii kokoamaan yhteen sisäilmasta sairastuneita. Yhdistys jakaa tietoa sisäilmaongelmista esim. nettisivujen kautta ja voi lisäksi harjoittaa muuta tiedotus- ja julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen toiminta ja hallinto

Vuosi 2023 oli Homepakolaiset ry:n 12. toimintavuosi. Yhdistyksessä toteutettiin monimuotoista toimintaa sisäilma-asioiden edistämiseksi sekä vapaaehtois pohjalta että yhteistyöhankkeiden kautta.

Yhdistyksen kokous järjestetään vuosittain touko-lokakuun välisenä aikana. Yhdistyksen hallituksen toimintakausi on kokousten välinen aika. Yhdistyksen kokous järjestettiin sääntömääräisesti kerran vuonna 2023. Yhdistyksen hallitus kokoontui vuonna 2023 kahdeksan kertaa.

Yhdistyksen puheenjohtajana toimi vuonna 2023 Tiina Julin. Lokakuun yhdistyksen kokouksessa (vuosikokouksessa) Tiina Julin valittiin jatkamaan edelleen puheenjohtajana.

Yhdistyksessä ei ollut vuonna 2023 palkattuja työntekijöitä.

TOIMINNANTARKASTUS JA KIRJANPITO

Toiminnantarkastaja

Sirkku Pasanen

Kirjanpito

Homepakolaiset ry, Terhi Tammilehto, Kaisa Tolonen

Henkilöstö

Yhdistyksessä ei työskennellyt vuonna 2023 yhtään työntekijää.

TYÖTÄ, TAPAHTUMIA JA TUOTOKSIA

KOKEMUSTIEDON HYÖDYNTÄMINEN, YHTEISTYÖ JA TIEDON TUOTTO

Yhdistys toimi aktiivisesti yhteistyössä alan toimijoiden kanssa ratkaisujen aikaansaamiseksi. Pidimme yhteyttä alan asiantuntijoihin, viranomaisiin ja muihin järjestöihin sekä liittoihin niin Suomessa kuin ulkomailla.

Työmme perustui myös vuonna 2023 tiedolla vaikuttamiseen. Vaikuttamistyömme tärkeä kulmakivi oli sisäilmasta sairastuneiden tilanteen tunteminen ja tästä ymmärryksestä johdetun tiedon tuottaminen.

Yhdistyksessä koottua tietoa olemme tuoneet yhteistyöverkostomme käyttöön. Keskeisiä yhteistyötahojamme ovat olleet muut potilas- ja sisäilmajärjestöt, ammattijärjestöt sekä lapsiasiajärjestöt, tutkijat ja asiantuntijat sekä sisäilma-asioissa toimivat päättäjät ja viranomaiset.

Yhteistyö on merkittävässä roolissa, jotta näin laajaan ja haastavaan ongelmaan voidaan saavuttaa mielekkäitä ja vaikuttavia ratkaisuja. Tavoittelemme yhteistyöllä tiedon ja ymmärryksen lisääntymistä, jotta ratkaisuja voidaan kohdentaa oikeisiin ongelmiin siten, että sairastuneet saavat apua ja heitä syrjäyttäviin merkittäviin rakenteellisiin epäkohtiin voidaan rakentaa pysyviä ratkaisuja.

Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen hoitosuositus

Yhdistys jatkoi vuonna 2023 osallistumista sosiaali- ja terveysministeriön työryhmään, joka valmisti uutta sisäilmasta oireilevien ja sairastuneiden hoitosuositusta vuosina 2022–2024. Toteutimme potilasjärjestönä hoitosuositustyön avuksi kyselyn, jossa selvitimme sisäilmasta oireilevien ja sairastuneiden kokemuksia terveydenhuollossa ja toiveita uusien hoitosuositusten sisällöksi.

Kysely toteutettiin verkkolomakkeella 21.12.2022–31.1.2023. Kysely sisälsi sekä monivalintakysymyksiä että avoimia kysymyksiä. Vastaamisen helpottamiseksi oli mahdollista vastata vain niihin kysymyksiin, jotka vastaaja koki itselleen sopiviksi. Kyselyyn vastasi 290 henkilöä. Avoimiin kysymyksiin vastattiin kuhunkin 223–270 kertaa.

Kyselyllä saadun aineiston analysointi ja raportointi oli merkittävä osa vapaaehtoisvoimin toimivan yhdistyksen työtä vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla. Aineistossa nousi esiin tarve hoitojen, kuntoutuksen ja potilaiden kohtaamisen kehittämiseksi sekä tarve katkaista altistuminen nykyistä paljon tehokkaammin ja päästä terveisiin tiloihin nopeammin. Sisäilmaan liittyviin terveysongelmiin on kaiken kaikkiaan vaikea saada asiantuntevaa hoitoa ja kuntoutusta.

Kyselyllä koottu tieto annettiin hoitosuositusryhmän käyttöön. Raportti kyselyn tuloksista on luettavissa myös yhdistyksen verkkosivuilla:

Sisäilmasta sairastuneiden hoito ja kuntoutus lapsen kengissä – Tuore kysely kuvaa potilaiden tarpeita ja toiveita

<https://homepakolaiset.fi/opaat-ja-julkaisut/sisailmasta-sairastuneiden-hoito-ja-kuntoutus-lapsen-kengissa/>

Julkaisimme verkkosivuillamme myös kaksi tiedotetta kyselyn tuloksista:

Mitä toivot uusilta hoitosuosituksilta? Sisäilmasta sairastuneet kertovat

<https://homepakolaiset.fi/2023/08/mita-toivot-uusilta-hoitosuosituksilta-sisailmasta-sairastuneet-kertovat/>

Kysely sisäilmasta sairastuneiden hoitokokemuksista paljastaa merkittäviä rakenteellisia ongelmia terveydenhuollossa

<https://homepakolaiset.fi/2023/09/kysely-sisailmasta-sairastuneiden-hoitokokemuksista-paljastaa-merkittavia-rakenteellisia-ongelmia-terveydenhuollossa/>

Hoitosuositusluonnos tuli julkiselle lausuntokierrokselle joulukuussa 2023.

Pettymykseksemme suositusluonnos oli laadittu ohittaen potilaiden tilanteen ja tarpeet, eikä siinä otettu sisäilmaoireita vakavasti ja vähäteltiin terveysongelmien yhteyttä sisäilmaan.

Kannanottomme hoitosuositusluonnokseen löytyy nettisivuiltamme:

Ovatko sisäilmasta sairastuneet saamassa hoitamattomuus-suosituksen?

<https://homepakolaiset.fi/2023/12/sisailmasta-sairastuneille-hoitamattomuus-suositus/>

Ratkaistaan yhdessä! -hanke

Homepakolaiset ry on ollut mukana Suomen Vanhempainliiton koordinoiman *Ratkaistaan yhdessä!* -hankkeen ohjausryhmässä. Hankkeessa tuotettiin keinoja sisäilmasta oireilevien lasten koulunkäynnin, kaverisuhteiden ja hyvinvoinnin tukemiseen. Vuonna 2021 alkanut hanke päättyi vuoden 2023 lopussa. Hankkeesta löytyy lisätietoa täältä:

<https://hyvanilmankoulu.fi/keita-olemme-yhteystiedot-ja-palaute/tietoa-ratkaistaan-yhdessa-hankkeesta/>

Marraskuussa 2023 hanke huipentui Hyvän ilman koulu -sivuston julkaisemiseen. Sivustolle

<https://hyvanilmankoulu.fi/> on koottu hankkeessa kertynyttä tietoa ja kehitettyjä toimintamalleja ja materiaaleja. Sivustolla on ohjeita tilanteisiin, joissa koulujen sisäilma aiheuttaa oireita joko yhdelle lapselle tai useammalle oppilaalle kouluyhteisössä: tietoa, työkaluja, vinkkejä ja muistilistoja arjessa toimimisen ja sisäilma-asioiden kehittämisen avuksi. Ohjeet on tarkoitettu sekä vanhemmille että koulujen ja kuntien työntekijöille.

Tiedotteemme Hyvän ilman koulu -sivustosta on luettavissa verkkosivuillamme:

Hyvän ilman koulu on avautunut!

<https://homepakolaiset.fi/2023/11/hyvan-ilman-koulu-on-avautunut/>

Vaikuttamistyö

Yhdistys on seurannut sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja sen alla toimivien Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja Työterveyslaitoksen (TTL) toimintaa vuosien ajan. Seuranta jatkettiin vuonna 2023. Yhdistys seurasi myös Terveet tilat 2028 -ohjelman etenemistä ja jatkoi ohjelman ja erityisesti sen alla olevan Kansallisen sisäilmaohjelman kommentointia. Yhdistys ylläpiti vuoropuhelua eduskunnan sisäilmaryhmän kanssa.

Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastamisen hoitosuositukseen vaikuttaminen oli yhdistyksen toiminnan painopiste vuonna 2023. Sen lisäksi otimme kantaa THL:n ja Kelan huhtikuussa 2023 julkaisemaan Väestön terveys- ja hyvinvointikatsaukseen. Katsaus oli tarkoitettu päättäjille taustamateriaaliksi eduskuntavaalien jälkeisiä hallitusohjelmaneuvotteluja varten. Katsauksessa ei puhuttu lainkaan sisäilmaan liittyvistä terveyshaitoista. Kannanotomme on luettavissa nettisivuillamme:

Sisäilma puuttuu suuresta terveys- ja hyvinvointikatsauksesta

<https://homepakolaiset.fi/2023/05/sisailma-puuttuu-suuresta-terveys-ja-hyvinvointikatsauksesta/>

Tiede ja tutkimus

Tutkitun tiedon hyödyntäminen ratkaisujen edistämisessä, keskeisten lisätutkimustarpeiden tunnistaminen ja avoin tieteellinen keskustelu ovat olleet olennainen osa tekemäämme vaikuttamistyötä. Seurasimme sisäilma-alan kotimaista ja kansainvälistä tutkimusta myös vuonna 2023.

Pyrimme laajentamaan suomalaista huoliteoriaan painottunutta sisäilmakeskustelua niihin näkökulmiin, jotka kansainvälisessä sisäilmatutkimuksessa tällä hetkellä ovat esillä.

TAPAHTUMAT

Homepakolaiset on pyrkinyt hankkimaan tietoa niin yhdistystoimintaan liittyen kuin sisäilmateemasta osallistumalla erilaisiin pääasiassa maksuttomiin tapahtumiin ja koulutuksiin. Näin olemme voineet lisätä osaamistamme kuluttamatta yhdistyksen taloudellisia resursseja. Yhdistys osallistui vuonna 2023 seuraaviin tapahtumiin:

JÄRJESTÄJÄ	TEEMA	OSALLISTUJIA
MUIDEN JÄRJESTÄMÄT		
Sosiaali- ja terveysministeriö 12.1.2023	Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen diagnosointi, hoito ja kuntoutus (Majvik 3) konsensussuositustyöryhmän kokous / etäosallistuminen	1
Terveet Tilat 2028 15.2.2023	Terveet Tilat Foorumi	3
Sisäilmayhdistys 14.3.2023	Sisäilmastoseminaari	1
Sosiaali- ja terveysministeriö 29.3.2023	Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen diagnosointi, hoito ja kuntoutus (Majvik 3) konsensussuositustyöryhmän kokous / etäosallistuminen	1
Sosiaali- ja terveysministeriö 24.5.2023	Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen diagnosointi, hoito ja kuntoutus (Majvik 3) konsensussuositustyöryhmän kokous / etäosallistuminen	1
Sosiaali- ja terveysministeriö 5.9.2023	Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen diagnosointi, hoito ja kuntoutus (Majvik 3) konsensussuositustyöryhmän kokous / lähiosallistuminen	1
Sosiaali- ja terveysministeriö 4.10.2023	Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen diagnosointi, hoito ja kuntoutus (Majvik 3) konsensussuositustyöryhmän kokous / etäosallistuminen	1
Sosiaali- ja terveysministeriö 25.10.2023	Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen diagnosointi, hoito ja kuntoutus (Majvik 3) konsensussuositustyöryhmän kokous / etäosallistuminen	1
Sosiaali- ja terveysministeriö 8.12.2023	Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen diagnosointi, hoito ja kuntoutus (Majvik 3) konsensussuositustyöryhmän kokous / etäosallistuminen	1
		yht. 11 osallistumista
YHDISTYKSEN JÄRJESTÄMÄT		
Webinaari 16.5.	Asianajotoimisto Alfa webinaari – kosteus- ja homevauriot asuntokaupan virheenä	21

		yht. 21 osallistumista
--	--	------------------------

Tapahtumiin osallistuttiin yhteensä 32 kertaa.

SOSIAALINEN MEDIA JA INTERNET-SIVUT

Sosiaalinen media

Vuonna 2023 yhdistys jatkoi aktiivista viestintää sosiaalisessa mediassa. Olemme panostaneet sosiaalisessa mediassa seuraaviin seikkoihin:

- Ymmärryksen lisääminen sisäilmasairastumisesta ja siihen liittyvistä haasteista
- Ratkaisukeskeisyys ja uudet näkökulmat
- Sisäilmasta oireilevia ja sairastuneita työssään kohtaavien henkilöiden työkalupakin kasvattaminen
- Sisäilmasta sairastuneiden kuntoutus
- Työelämässä jatkamisen ratkaisut
- Keinot turvata lasten ja nuorten koulupolku
- Kansainvälinen tutkimus
- Ajankohtaiset uutiset poliisien ja kättilöiden sisäilmaoikeudenkäynneistä

Seuraajia Homepakolaiset ry:n Facebook-sivulla vuoden 2023 lopussa oli 3810.

Yhdistyksellä oli vuoden 2023 lopussa X:ssä 497 seuraajaa ja vuoden aikana julkaisuja yhteensä 135 kpl.

Vuonna 2019 perustetulla LinkedIn -kanavalla seuraajien määrä kasvoi vuonna 2023 77:een.

Internet-sivut

Vuoden 2023 aikana yhdistyksen [verkkosivustolla](#) vieraili 69 200 kävijää ja yksittäisiä sivuja luettiin 87 000 kertaa. Luetuin sivu oli tänäkin vuonna [Terveyshaitat](#) (16 180 lukijaa), seuraavaksi luetuin sivu oli [Oireet eri vakavuusasteilla](#) (11 003 kävijää). Palautteen perusteella nämä sivut myös koettiin hyödyllisiksi. Sivustolle tultiin eniten googlen hakukoneiden kautta. Luetuimpien sivujen joukossa oli myös useita muita sisäilmaoireiden tunnistamista sekä rakennusten ongelmia ja tutkimista käsitteleviä sivuja. Ihmiset siis etsivät tietoa sisäilmaoireista ja niiden hoitamisesta.

YHDISTYKSEN VARAINHANKINTA JA TALOUS

Vuonna 2021 yhdistys haki ja sai rahankeräysluvan. Tätä varten avattiin uusi rahankeräystili. Järjestimme joulukuussa 2023 joululahjakeräyksen.

Yhdistyksen jäsenmaksut olivat vuonna 2023 kannatusjäseniltä 15 € ja alennettu kannatusjäsenmaksu mm. opiskelijoille, työttömille ja eläkeläisille 5 €. Jäsenmaksutuloja ja lahjoituksia kertyi yhteensä 2766,00 euroa.